

Η σκέψη και η πίστη του Απολλώνιου Τυανέως κατά τον Φιλόστρατο (Δήμητρα Γκουτζιομήτρου, ΜTh)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2jDwvng>]

Ο Απολλώνιος κατά τον Φιλόστρατο διέπονταν από την αντίληψη του πολυθεϊσμού της εποχής του, ότι δηλ. ο κόσμος και οι ψυχές των ανθρώπων εξουσιάζονται από τους θεούς, οι οποίοι δωρίζουν την ανθρώπινη σοφία και σκέψη, και κατευθύνουν τις τύχες των ανθρώπων αμείβοντας τους δικαίους και τιμωρώντας τους αδίκους, ενώ ταυτόχρονα πίστευε και στη Μοίρα, η οποία υπερβαίνει και τους θεούς. Η θρησκεία του Απόλλωνα που αναβίωνε τότε και που μέσα από τον Απολλώνιο του Φιλοστράτου προσπάθησε να αναζωπυρωθεί, αντιπροσώπευε τη νομιμοφροσύνη[54].

Ο θεός Απόλλων παράλληλα, αυτός που λατρεύονταν στον ναό των Δελφών, συνέπιπτε προς τον έναν θεό, τα ονόματα του οποίου ήταν επωνυμίες του ενιαίου της ουσίας των ιδιωμάτων του ενός μοναδικού θεού, ο οποίος λατρευόταν χωρίς είδωλα και αιματηρές θυσίες. Η πίστη του Απολλωνίου, με βάση τον Φιλόστρατο, σε αυτόν τον θεό τον έκανε να αρνείται να προσκυνήσει εικόνες και ομοιώματα, και γενικότερα να απορρίπτει τη λατρεία προσώπων, βασιλέων και αυτοκρατόρων[55]. Στην επικράτηση της λατρείας του θεού Απόλλωνα, που στην Ελλάδα ήταν ο θεός του Ηλίου και του πνευματικού φωτός, της μορφώσεως και του πολιτισμού, και τον οποίο λάτρευε η Ιουλία Δόμνα και η οικογένεια του συζύγου της, αποσκοπούσε η ίδια μέσω του Απολλωνίου. Η θρησκεία του Απόλλωνα επίσης αλλά και ο Πυθαγόρας ήταν αντίθετοι προς την τυραννία. Έτσι, βλέπουμε και τον Απολλώνιο ως κατακριτή της τυραννίας, να ελέγχει τον Νέρωνα για την αφροσύνη του βάζοντας σε κίνδυνο την ίδια τη ζωή του[56].

Ο Φιλόστρατος προσπαθώντας να αποσεισει τους χαρακτηρισμούς του μάγου και γόητα για τον Απολλώνιο, από τον Λουκιανό και άλλους, τον εμφανίζει μέσα από σπουδαίους λόγους και θαύματα σε διάφορες πόλεις ως «θείο ανήρ», με πολυμάθεια που προέρχονταν από κάποια θεϊκή δύναμη, που ήταν αστείρευτη και την οποία προσπαθούσε να εμπλουτίζει συνεχώς[57]. Γνώριζε ο βιογράφος ότι η μαγεία είχε απαγορευτεί και καταδικόταν με βάση τον ρωμαϊκό νόμο, και έτσι απέδιδε τα κατορθώματά του στη σοφία του[58]. Τον τοποθετούσε ως ανώτερο από όλους τους φιλοσόφους της εποχής του, και τον συνέκρινε, ως προς τις

κατηγορίες που του απέδιδαν, με τον Σωκράτη, τον Θαλή και τον Αναξαγόρα[59]. Με την ικανότητα του Απολλωνίου να προφητεύει λοιμούς, σεισμούς, ναυάγια, κ.α., σε συνδυασμό με κάποιες ευεργετικές πράξεις, ήθελε ο Φιλόστρατος να δείξει ή ότι ενεργεί μέσω της δύναμης του Απόλλωνα ή ότι ήταν ο ίδιος φορέας αυτής της δύναμης[60].

Η θεοποίηση του Απολλωνίου ήταν κάτι για το οποίο προσπάθησε πολύ ο Φιλόστρατος, με τρόπους που προαναφέραμε, όπως η θαυμαστή γέννηση, ο ενάρετος βίος, τα θαύματα, η πολυμάθεια, οι σπουδαίοι λόγοι, αλλά υποστηρίζοντας επίσης ότι οι άνθρωποι που τον συναντούσαν τον χαρακτήριζαν ως ίσο με θεό και τον προσκυνούσαν. Η δήλωση του ίδιου προς τον αυτοκράτορα Δομιτιανό ότι είναι άτρωτος, όχι μόνο στην ψυχή αλλά και στο σώμα, όπως και οι εντυπώσεις που δημιουργεί ο Φιλόστρατος αρχικά, ότι δηλαδή σε ηλικία περίπου εκατό ετών δεν πέθανε αλλά ανελήφθη εις τους ουρανούς, ενώ αργότερα ότι δεν πέθανε ποτέ αλλά εξακολουθεί να ζει, έχουν τον ίδιο σκοπό[61]. Ο Απολλώνιος χαρακτηρίζεται επίσης ως Έλληνας, που συμβουλεύει τους αυτοκράτορες να φροντίζουν τη διοίκηση στις ελληνικές χώρες, ενώ εμφανίζεται αγανακτισμένος, όταν κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα αντιλαμβάνεται ότι οι Αθηναίοι έχουν παρηκμάσει ηθικά[62]. Προκειμένου δε να βεβαιώσει την αγάπη του για κάθε τί ελληνικό τον τοποθετεί σε χρόνους και τόπους εμφανώς ψευδείς, όπως για παράδειγμα τον εμφανίζει συνεργάτη του Μ. Αλεξάνδρου, ο οποίος θα μετέφερε στον Ιάρχα τον βασιλιά των Ινδών, όλη τη σοφία των Ελλήνων[63].

(συνεχίζεται)

[54] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.34

[55] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.35

[56] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.37

[57] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.38-41

[58] DZIELSKA, Μ., ό., π., σελ.94

[59] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.43

[60] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.44-46

[61] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.47-48

[62] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.54-55

[63] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.54